

## Gedrag van de kleine muurspinnendoder (*Agenioideus sericeus*)

Bas de Wit

Op zestien september van dit jaar liep ik in die vroege middag door de tuin van mijn studentenhuys in Velp (Gelderland) (Fig. 1). Het was lichtelijk bewolkt en de temperatuur zal rond de negentien graden geweest zijn. In deze ietwat rommelige, beschutte tuin had ik al eerder een paring gezien van de koolzwarte metselspinnendoder (*Auplopus carbonarius*). Mijn eerste gedachte was dat het om deze spinnendoder ging, toen ik op kleine maagdenpalm (*Vinca minor*), die aan de voet van de buitenmuur groeide, een vrouwtje spinnendoder zag zitten. Het vrouwtje vloog wat zenuwachtig van het ene blad naar het andere. Ik ben er bij gaan zitten om naar het schouwspel te kijken en heb ondertussen aantekeningen op mijn mobiel getypt.

Toen ik zat viel het me op dat het wespje erg klein was en een zwarte band op de vleugel had. Ik wist dat het niet om de metselspinnendoder kon gaan omdat deze heldere vleugels heeft. Hierdoor was mijn interesse extra gewekt. Ik zag dat er een mannetje aangevlogen kwam. Het vrouwtje bleef om de paar seconden wisselen van blad. Op het blad vibreerde zij heftig met de antennes en vleugels, terwijl zij aan het rondlopen was. Het mannetje vloog een aantal keren tevergeefs

op het vrouwtje af, waarna ze zich snel uit de voeten maakte. Na vier pogingen kon het mannetje dichtbij genoeg komen en beet zich razendsnel vast aan haar propodeum. Hierna krulde het mannetje het achterlijf onder het achterlijf van het vrouwtje waarna een paring plaats vond, die ongeveer 15 seconden duurde. Op dat moment wist ik nog niet om welke soort het ging. En ik stond klaar om na de paring het mannetje te vangen voor determinatie. Na de paring liet het mannetje zich vallen en had ik de mogelijkheid hem te vangen. Na determinatie wist ik dat het om de kleine muurspinnendoder (*Agenioideus sericeus*) ging. Het viel me op dat na de paring het vrouwtje op min of meer dezelfde plek bleef zitten en veel minder vloog. Ze liep na vijf minuten de stengel van de kleine maagdenpalm af. Het beestje liep met een omweg door de plantenborder naar de muur waar zij met vibrerende vleugels kort bleef zitten. Hierna liep ze ongeveer tien centimeter tegen de muur op waar zij een voeg in liep. Daar bleef ze even zitten tot dat ze plotseling weg vloog naar de voet van de muur waar zij een waarschijnlijke huiszebraspin (*Salticus scenicus*) belaagde. Dat dier kon de eerste aanval ontkomen door in een groef weg te duiken, waarna een korte achtervolging volgde. De zebraspin werd uiteindelijk eerst uit de voeg getrokken met de kaken van de spinnendoder, waarna de spin een enkele steek in het borststuk kreeg. Daarna liet de spinnendoder de spin even met rust. Hierdoor kon ik zien dat het om een vrouwtjesspin ging. Hierna stopte de spinnendoder het vrouwtje huiszebraspin in dezelfde gleuf weg als waar ze de spin vandaan had getrokken. Na twee minuten zag ik de spinnendoder wegvliegen waarna ik haar kwijt raakte.



Figuur 1. Locatie waar ik de kleine muurspinnendoder tegen kwam. Foto Bas de Wit.